

Досліджена територія знаходилася під російською окупацією, частина її і досі потерпає від постійних обстрілів. Першочерговим завданням післявоєнного часу буде оцінка шкоди довкіллю, з'ясування ступеня збереженості екосистем, постійний моніторинг їхньої біоти і розробка засобів відновлення. Для забезпечення виконання цієї задачі ми пропонуємо створення Національного природного парку «Східний степ», обґрунтування якого було розроблено наприкінці 2021 року.

УДК 595.78

А. Рустапов²¹, магістр

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди*

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЛУСКОКРИЛИХ РОДИНИ NOCTUIDAE У НПП «ГОМІЛЬШАНСЬКІ ЛІСИ»

Родина совки Noctuidae, одна з найчисельніших з ряду Lepidoptera. Загальна кількість видів вказаних для території України сягає близько 650. що становить 253 родів та 21 підродині. Фауна совок Харківській області досить багата і налічує близько 340 видів із 19 підродин.

Деякі види совок спричиняють спалахи масового розмноження, чим значно шкодять рослинності. Це наприклад *Agrotis segetum* Den. & Schiff., *Xestia c-nigrum* L. *Mamestra brassica* L., *Autographa gamma* L. Ще одним вагомим аспектом, що вимагає постійної уваги є види, чисельність яких постійно скорочується і вони на цей час занесені до Червоної Книги України. В Україні трапляються 14 таких видів, серед них 5 – в Харківській області – *Catocala dilecta* Hüb., *Catocala sponsa* L. *Catocala fraxini* L., *Cucullia magnifica* Fr., *Staurophora celsia* L. Ці види є рідкісними і потребують охорони, бо вони являються необхідною функціональною одиницею екосистеми. Наукова та практична значущість родини обумовили актуальність нашого дослідження.

Метою роботи було вивчення особливостей екології, біології та розповсюдження лускокрилих родини Noctuidae (Lepidoptera) Змієвського району, Харківської області. Дослідження проводилися протягом 2020–2021 рр. в районі біостанції Педагогічного

²¹ Науковий керівник – д-р біол. наук, професор Т. Ю. Маркіна

університету (с. Гайдари, Змієвського району, Харківської області). Для збору представників родини Noctuidae використовували стандартний лов на світлові пастки.

В результаті проведених досліджень протягом травня – червня 2020–2021 рр. в районі біостанції педагогічного університету (с. Гайдари Змієвського району Харківської області), нами було відмічено 63 види метеликів досліджуваної родини, що належать до 38 родів та 9 підродин.

Аналіз біотопічного розповсюдження показав що 9 % – 5 видів – еврибіонти. Найбільша кількість совок належить до лісового біотопу, це 33 види, що складають 52 %. Досліджені лісові стації представлено сухою та свіжою кленово-липовою дібровою у віці від 40 до 120 років, що значно впливає на видовий склад метеликів. Визначені види живляться як листям дерев, так і трав'янистою рослинністю.

На узліссі листяного лісу зареєстровано 28 видів що складає 24 % – 11 видів з яких відмічено в широколистяному лісі. Більшість зареєстрованих тут видів є шкідниками лісного господарства. Найбільш типові види підродин Heliothinae, Noctuinae.

Фауна совок саду представлена 17 видами – 33 % від загальної кількості зареєстрованих совок. В цю цифру входять більшість шкідників *Acronicta tridens* Den. & Schiff., *Acronicta leporine* L. (Acronictinae), *Autographa gamma* L. (Plusiinae), *Antitype chi* L. (Ipimorphinae), *Agrotis exclamationis* L., *Xestia rhomboidea* Esp. (Noctuinae). Найбільш типові види для цього біотопу належать до підродини Hadeninae.

Аналіз видового різноманіття представників родини показав наявність на дослідженій території найбільш розповсюджених видів.

УДК 632.76[*Acanthoscelides obtectus*]:635.65

В. А. Серeda, аспірант²²

Державний біотехнологічний університет

**КВАСОЛЕВИЙ ЗЕРНОЇД *ACANTHOSCELIDES OBTECTUS*
(SAY, 1831) (COLEOPTERA: CHRYSOMELIDAE: BRUCHINAE)
НА БОБОВИХ КУЛЬТУРАХ РОДІВ *PHASEOLUS* ТА *VIGNA***

Бобові родів *Phaseolus* та *Vigna* є перспективними нішевими культурами в Україні. Вони належать до високобілкових харчових

²² Науковий керівник – І. П. Леженіна, канд. біол. наук, доцент